

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/394/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7513205899
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Solčányová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7513205899.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci starostlivosti súdu o mal. F. K. nar. XX.X.XXXX bývajúceho u matky zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov O. M. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v F. č.d. XX zastúpenej JUDr. Evou Geleneky Hencovskou advokátkou AK so sídlom na Bajzovej ul. č. 2 v Košiciach a Z. K. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na A. ul. č. X v D. v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie z 2.7.2013 č.k. 9P 100/2012-40 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh matky, ktorým žiadala zveriť maloletého do osobnej starostlivosti a otca zaviazat' prispievať na jeho výživu 70,- € mesačne s odôvodnením, že s otcom dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti, jediným zdrojom jej príjmu je rodičovský príspevok 199,60 € mesačne a prídavok na dieťa 23,10 € mesačne spolu 220,- € mesačne, z čoho nie je schopná zabezpečiť ani najzákladnejšie životné potreby dieťaťa. Návrh na vydanie predbežného opatrenia podala už v začatom konaní o úpravu práv a povinností rodičov voči maloletému. Súd prvého stupňa po zistení, že matka s maloletým žije u svojich rodičov a o maloletého sa riadne stará, pričom otec na výživu maloletého dobrovoľne prispieva mesačne 30,- € zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že nie sú splnené zákonné podmienky pre vydanie predbežného opatrenia, pretože matka nepreukázala naliehavosť potreby okamžitej ingerencie súdu do vzťahov účastníkov, nakoľko neexistuje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy maloletému. O návrhu matky rozhodol podľa § 102 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a/ a b/ O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil a jej návrhu v plnom rozsahu vyhovel. Nestotožnila sa s názorom súdu prvého stupňa, že neboli splnené zákonné podmienky pre vydanie predbežného opatrenia a zdôraznila, že jeho vydanie je nevyhnutné pre zabezpečenie starostlivosti a výživy maloletého, keďže jej jediným zdrojom príjmu je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa spolu 220,- € mesačne, čo nie je ani životné minimum, z ktorého nemôže zabezpečovať ani najzákladnejšie životné potreby maloletého. Vyjadrila názor, že 30,- € mesačne, ktoré jej otec maloletého dobrovoľne dal, považuje za neprimerané, so zreteľom na preukázaný príjem otca. Uviedla, že aj zo záveru prvostupňového súdu je zrejmé, že otec syna vyhľadáva iba kvôli nej, čo iba zvyšuje naliehavosť a nebezpečenstvo celej situácie, pretože otec dieťaťa nie je vyrovnaný s rozpadom ich vzťahu a trpí psychickými problémami. Tiež uviedla, že nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a naliehavý právny záujem vidí v tom, že ak nebudú jasne upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému, môže dôjsť k jeho ohrozeniu. Konštatovala, že otec maloletého jej často telefonuje, vulgárne jej nadáva a uráža ju. Tieto skutočnosti ju viedli aj k podaniu trestného oznámenia 4.5.2013. Rovnako uviedla, že otec ju cez syna obťažuje, a ak je schopný ublížiť jej, je schopný ublížiť aj synovi, preto nie je akceptovateľné čakať, kým tak reálne urobí. Zdôraznila,

že podľa ustálenej judikatúry pre vydanie predbežného opatrenia stačí, ak ujma hrozí, a preto súd nemá s vydaním predbežného opatrenia čakať, kým táto reálne vznikne. Pretože otec maloletého nevie emocionálne spracovať rozpad vzťahu s ňou, obáva sa, aby maloletého nepoužil na vydieranie jej osoby. Navrhla odvolaciemu súdu uznesenie zmeniť a maloletého, o ktorého sa od narodenia stará zveriť do jej osobnej starostlivosti, pretože otec maloletého je zamestnaný a nevedel by zabezpečiť starostlivosť o neho bez pomoci tretích osôb. Žiadala určiť výživné predbežným opatrením 70,- € mesačne. V závere odvolania poukázala na § 28 ods. 1,2, § 36 ods. 1,2 Zákona o rodine. K odvolaniu doložila potvrdenie OR PZ z 26.7.2013 ako dôkaz o tom, že otec sa pokúsil 26.7.2013 jej maloletého vziať a žiadala na túto skutočnosť prihliadnuť.

Otec vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť, pretože matka nepreukázala naliehavosť potreby predbežného určenia výživného ani zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti. Uviedol, že na maloletého od mája 2013 prispieva výživné 30,- € mesačne prostredníctvom poštových poukážok. Zdôraznil, že s navrhovateľkou nebol v kontakte od 19.7.2013, nenavštívil ju, ani ju neobťažoval. Uviedol, že má záujem výlučne o maloletého, ktorému sa snaží zabezpečiť v rámci svojich schopností a možností a primerane jeho veku čo potrebuje. Konštatoval, že okrem výživného 30,- € väčšinu potrieb maloletého zabezpečil on a celá jeho rodina ako je výbava pre novorodenca, postieľka, vanička a všetky nevyhnutné základné potreby. Okrem potrieb maloletého v čase spolužitia s matkou zabezpečoval všetky potreby celej rodiny, ktorá bývala v dome, ktorého je výlučným vlastníkom, zabezpečoval náklady spojené s bývaním a tiež stravu. Od kedy nevedie s matkou spoločnú domácnosť ani spolu nebývajú, ak mu matka umožnila styk s maloletým, vždy mu niečo kúpil. K odvolaniu pripojil kópie poštových poukážok, z ktorých nepochybne vyplýva, že od mája 2013 pravidelne prispieva na výživu maloletého 30,- € mesačne.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 cit. zák. ust., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa ust. § 102 ods. 1 vety prvej O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Predbežné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pri nariaďovaní predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava (§ 115 ods. 1 O.s.p. a contrario, § 75 ods. 7 O.s.p.) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu predbežného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by v konaní o nariadenie predbežného opatrenia bolo potrebné trvať na požiadavke riadneho vykonania hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými

znakmi predbežných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „predbežné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi a nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov silnejšie postavenie, nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti ale sa ním len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov.

Odvolačný súd preskúmal napadnuté uznesenie podľa ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že v tejto právnej veci neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Odvolačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu vo forme predbežného opatrenia, ktorým by bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a určená vyživovacia povinnosť otca. Nič nenasvedčuje tomu, že by maloletému hrozila ujma na fyzickom či psychickom zdraví alebo bol narušený jeho priaznivý vývoj. Je potrebné zdôrazniť, že v konaniach starostlivosti súdu o maloletých je prioritný ich záujem, ktorý však nie je možné zamieňať so záujmami rodičov, resp. ich predstavami o realizácii osobnej starostlivosti o dieťa a disharmonické vzťahy medzi rodičmi maloletého riešiť ingerenciou súdu vo forme predbežného opatrenia. Podaniami obidvoch rodičov maloletého obsahujúcimi protichodné tvrdenia resp. hodnotenia tých istých situácií a ich vzťahmi, ktoré sú problematické sa bude konajúci súd zaoberať v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností voči maloletému, pretože ich dôsledné skúmanie si vyžaduje rozsiahle a časovo náročné dokazovanie presahujúce rámec konania a účelu nariadenia predbežného opatrenia. Odvolačný súd v závere svojho rozhodnutia zdôrazňuje, že ak by v priebehu konania vznikli okolnosti odôvodňujúce predbežnú úpravu a stabilizáciu pomerov účastníkov konania, súd nariadi predbežné opatrenie z úradnej povinnosti aj bez návrhu účastníka konania (§ 102 ods. 2 O.s.p.). Pretože odvolačný súd ani v štádiu odvolacieho konania nezistil naliehavú potrebu nariadiť predbežné opatrenie napadnuté uznesenie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 potvrdil.

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.